

Cemka, Franciszek

Andrzej Mikołajczyk (1948-1991)

Muzealnictwo 34, 106-107

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Andrzej Mikołajczyk (1948—1991)

16 stycznia 1991 r. odszedł od nas nagle w pełni sił twórczych, z bogatym programem działania na przyszłość, pełen pomysłów i optymizmu — tuż przed profesorską nominacją.

Doc. dr hab. Andrzej Mikołajczyk urodził się w Zgierzu 20 marca 1948 r. W drugiej połowie lat sześćdziesiątych studiował w Łodzi archeologię. Niezwykłe uzdolniony, pełen zapału, szybko wyrósł na jedną z czołowych postaci ówczesnego burzliwego życia studenckiego w Łodzi oraz znakomitego działacza ruchu kół naukowych studentów archeologii w Polsce.

Poznanie świata stało się Jego wielką pasją, linią wiodącą życia. Nie tylko studencka wyprawa do Afryki, międzynarodowe ekspedycje archeologiczne, czy wakacyjne „wypadki” za granicę, ale również wyprawy po Polsce, po „naszych Mazurach” pochłaniały Go bez reszty. Takim był zawsze, takim zapewne pamiętać Go będą najbliżsi. Do tego okresu swego życia najczęściej wracał.

Temat pracy magisterskiej pisanej pod kierunkiem prof. dr. Andrzeja Nadolskiego *Elementy uzbrojenia na polskich i pomorskich monetach w XI i XII wieku* ukierunkował i skonkretyzował Jego naukowe zainteresowania. Dokonał wyboru — poświęcił się numizmatyce.

Już w 1976 r. obronił rozprawę doktorską pt. *Ceramika datowana skarbami monet z XIV—XVIII w. z terenu ziem polskich*.

Po śmierci prof. dr. Konrada Jażdżewskiego — 1 marca 1979 r. został dyrektorem Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego, jako godny kon-

tinuator dzieła naszego wspólnego Wielkiego Mistrza. W dwa lata później obronił w Instytucie Historii Kultury Materialnej PAN w Warszawie pracę habilitacyjną *Obieg pieniężny w Polsce Środkowej w wiekach XVI—XVIII*.

Dorobek naukowy Andrzeja Mikołajczyka jest ogromny — 377 najróżniejszych prac naukowych i popularno-naukowych, w tym kilka pozycji książkowych drukowanych w kraju i zagranicą. Kolejne książki oczekują na wydanie, nie wszystkie zdołał napisać.

Stał się najwybitniejszym polskim specjalistą z zakresu numizmatyki nowożytnej.

Powszechnie mówiono o Nim — tytan pracy. To prawda, ale mimo ogromu pracy i obowiązków zawodowych, które sam sobie zwykle narzucał, było w Jego życiu miejsce dla rodziny, przyjaciół, muzyki jazzowej, czy zwykły uśmiech dla jamnika. Twórcza atmosfera Jego domu rodzinnego „na Chełmach” w Zgierzu, jak i mieszkanie w „łódzkim Manhattanie” udzielała się jego bywalcom.

Był inicjatorem utworzonego w 1981 r. Międzymuzealnego Kolegium Numizmatycznego, które przyczyniło się do integracji tego środowiska i realizacji wielu ciekawych inicjatyw. Pisał o nich jeszcze niedawno na łamach „Muzealnictwa”.

W ostatnich latach szerzej zaangażował się w problematykę ogólnomuzealną. Również z Jego inicjatywy powstał Związek Muzeów w Polsce, którego został przewodniczącym.

Już od 1968 r. żywo reagował na wydarzenia polityczne zachodzące w Polsce. W roku 1990 został wybrany do Rady Miejskiej Łodzi.

Sądzę, że były to obowiązki i zadania, którym — nawet przy pomocy wspaniałej żony — Elżbiety, Jego organizm nie był w stanie sprostać. We wszystko co robił angażował się bez reszty. Tego oczekiwał również od otoczenia i tu doznawał niekiedy rozczarowania. Jego śmierć była wielkim wstrząsem dla naszego środowiska i odbiła się szerokim echem w świecie.

W krótkim wspomnieniu trudno — a mnie szczególnie — dać pełny obraz bogatej osobowości doc. dr hab. Andrzeja Mikołajczyka. Pozostanie na zawsze w pamięci tych, którzy się z nim zetknęli jako wybitny numizmatyk i muzeolog, niepowtarzalna osobowość i wspaniały przyjaciel, wielki Łodzianin i Europejczyk — po prostu Andrzej.

Franciszek Cemka

Przemysław Śmolark (1925–1991)

Tęcza życia Przemysław Śmolark był nie-
wielki. Tworzył i Dyrktor od początku do końca
zakład o światowej renomie, znaną z
związku Międzynarodowego Słowarskiego
Muzeum Transportu, wiodłemu redaktor naczelny tego
Światowego, pierwszy prezes Zarządu Głównego
właściwej w październiku 1981 r. Liga Światowej
współpracy i członk Zarządu Klubu Międz.
Polityczny i kontakt 3 maja, członek Komitetu
Ochrony Wiedzy na Przeciekaniu Politycznym w la-
tach 1970–1981. W wojnie i zawieraniu Polacy trzod-
nie w wojsku, bardzo aktywnej działalności
zgodnie z Zarządzeniem Rady Miasta Gduńska
i Przewodniczącym jej Komisji Miejskiej, a także
Przewodniczącym Gduńskiego Towarzystwa Opieki
nad Zabytkami. Zabrał ją nikt inny, o sprawy
można na forum Rady. Był wicedyrektorem tam, gdzie
w Gduńsku tworzył się ważne dla tego miasta sprawy.
To miasto stało się całym jego życiem. Tutaj mógł
człowiek pracować dla dobra nauki i kultury polskiej.
Tęcza w jego owocny dla miasta i Polski węd-
rował się zawodowe i społecznikowskie pasje Dyrek-
tor. Tutaj wstąpił powstała jego ukochane dziecko
— muzeum. Ławce powstała, że jest widać, że
zakład, który i kierował, który jest przede wszystkim
Muzeum Miejskie, że jest to stworzony jest

Por. p. 17 na 18 czerwca 1991 r. na zawsze pozostanie
w pamięci pracowników Centralnego Muzeum Mors-
kiego. To miasto stało się całym jego życiem.
Przemysław Śmolark, twórca i dyrektor tego muzeum
w swoim życiu naczelny, Przewodniczący tego do
bardzo ważnym o miastu Dyrektorem, w pełni się
i w całym świecie, zawodowy i społeczny,
potrafił i wpłynął w życie miasta, w tym zakresie
wzrost, że widać, że miastem niepowtarzalnym.
Jestem w przekonaniu, Dyrektorem, który, który
kierując tymże, swoim, kierował, kierował, który
dobywał, naczelny i kierowniczym, kierowniczym, lat-
towa i kierowniczym, nie a kierowniczym, kierowniczym
długo, wstąpił, że do miastu, kierowniczym
dla, kierowniczym, że do miastu, kierowniczym
ekonomicznej, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
miastu i kierowniczym, w tym zakresie, kierowniczym, kierowniczym
prawdopodobnie, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
w tym zakresie, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
stanowił, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
długo, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
wład, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
przewodniczący, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
potrzeb, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
a kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym
kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym, kierowniczym